

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Edukacji Włączającej

DEW-WES.4035.163.2024.UNM

Warszawa, 06 marca 2025 r.

Pan
Leszek Dziąg
Starosta Braniewski

Szanowny Panie Starosto,

uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 99a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹, niezależnie od dokumentacji i informacji, o których mowa w art. 38a ust. 1 tej ustawy, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej ma prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji, w tym prawnej i medycznej, dotyczących dziecka przebywającego w tej placówce, a zatem także do uzyskania informacji o orzeczeniach i opiniach wydanych dla dziecka przebywającego w tej placówce.

Na podstawie art. 38a ust. 1 ww. ustawy, powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej gromadzą i przekazują odpowiednio rodzinie zastępczej, prowadzącemu rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz zespołowi do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w szczególności następujące informacje oraz dokumentację dotyczące dziecka:

- 1) informacje o sytuacji prawnej dziecka, w tym informacje o sytuacji prawnej umożliwiającej przysposobienie;
- 2) szczegółowe informacje o dziecku i jego sytuacji rodzinnej, w tym informacje o rodzeństwie;
- 3) odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub półsierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica;
- 4) orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej albo wnioski rodziców, dziecka lub osoby trzeciej o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej;
- 5) dokumentację o stanie zdrowia dziecka, w tym kartę szczepień;
- 6) dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne;
- 7) diagnozę psychofizyczną dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz konieczności objęcia dziecka pomocą profilaktyczno-wychowawczą lub resocjalizacyjną albo leczeniem i rehabilitacją;
- 8) plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, przekazany przez asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - przekazaną przez gminę informację o sytuacji rodziny.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 49.

Dodatkowo, w myśl art. 190a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sądy, organy i jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić na wniosek podmiotu realizującego zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej niezbędnych informacji, które mają znaczenie w realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy.

Należy również zaznaczyć, że – na podstawie art. 7 ust. 1 ww. ustawy – podmioty i osoby realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przetwarzają dane osobowe osób, do których stosuje się niniejszą ustawę, oraz członków ich rodzin w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z tej ustawy.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie reguluje obowiązku powiadamiania rodziców biologicznych wychowanka o tym, że dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej występuje do poradni psychologiczno-pedagogicznej o udostępnienie dokumentacji tego wychowanka ani obowiązku posiadania pisemnej zgody rodziców biologicznych na uzyskanie ww. dokumentów w przypadku, gdy sąd ograniczył im władzę rodzicielską, pozostawiając jednocześnie prawo do współdecydowania m.in. o edukacji dziecka.

Prawo do złożenia do poradni psychologiczno-pedagogicznej wniosku o wydanie orzeczenia lub opinii, zgodnie z przepisami prawa oświatowego², posiada rodzic dziecka lub ucznia lub pełnoletni uczeń. Zgodnie z definicją pojęcia „rodzice”, zawartą w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe³ oraz ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴, przez rodziców rozumie się także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem⁵.

Definicja zawarta w ww. ustawach ma zastosowanie również do treści rozporządzeń wydanych na mocy tych ustaw, w tym:

- 1) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych⁶, które reguluje m.in. zasady diagnozowania dzieci i młodzieży przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- 2) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych⁷, które reguluje procedurę wnioskowania o wydanie orzeczenia lub opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

² § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2061).

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.

⁵ Art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 2499.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 2061.

W oparciu o ww. przepisy, w opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej ma zatem prawo do złożenia wniosku do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także odbierania wydanych dla dziecka orzeczeń i opinii, gdy reprezentuje podmiot sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem zgodnie z art. 112¹ § 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy⁸, jeśli sąd opiekuńczy nie postanowił inaczej⁹.

Uprzejmie informuję, że opinie Ministerstwa Edukacji Narodowej, zawierające interpretacje powszechnie obowiązujących przepisów prawa, nie mogą mieć mocy wiążącej dla innych podmiotów stosujących to prawo. Ministerstwo Edukacji Narodowej nie posiada też kompetencji, by rozstrzygać spory dotyczące właściwej wykładni obowiązujących przepisów.

Z wyrazami szacunku

Elżbieta Neroj

Dyrektor

/ – podpisano cyfrowo/

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 2809.

⁹ Art. 112¹ § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.